

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 25. 10. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet č.: AO-RPMS/2023/01223

Predmet podnetu: článok na webovom portáli www.pravda.sk

Subjekt: OUR MEDIA SR a.s.

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. AO-RPMS/2023/01223 a uznala tento podnet podľa § 152 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 6. 11. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 25. 10. 2023

Podnet na preverenie č. AO-RPMS/2023/01223 zaevidovaný dňa 21. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: článok na webovom portáli www.pravda.sk
Dátum poskytnutia obsahu: 19.9.2023 07:38 hod.

Služba: pravda.sk
Subjekt: OUR MEDIA SR a.s.

Dátum: 17. 10. 2023

OBSAH PODNETU:

„Článok: Rusov posielal k zemi ako na páse. „Čierny diabol Ukrajiny“ drží rekord, ktorý nik neprekoná. Link na článok: https://spravy.pravda.sk/svet/clanok/681923-rusov-posielal-k-zemi-ako-na-pase-cierny-diabol-ukrajiny-drzi-rekord-ktory-nik-neprekona/?utm_source=pravda&utm_medium=hp-box-hotnews&utm_campaign=shp_hotnews_ukrajina Prosím o preverenie, či článok nespĺňa skutkovú podstatu propagácie fašizmu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1)

Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelineárne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

§ 151 ods. 2:

Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý

a) naplňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,

b) podnecuje ku konaniu, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,

c) schvaľuje konanie, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

d) naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

§ 151 ods. 3:

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.

§ 152 ods. 6:

Ak regulátor nezačne konanie o zamedzení nelegálneho obsahu a podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu ani neodloží, regulátor označí podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa.

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

§ 422d

Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskejšti

(1)

Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2)

Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto verejne popiera, schvaľuje, spochybňuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskejšti alebo vojnové zločiny spôsobom, ktorý môže podnecovať násilie alebo nenávisť voči skupine osôb alebo jej členovi, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada pre mediálne služby z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je v zmysle § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách odvodená z definícií detskej pornografie, extrémistického materiálu, podnecovania alebo schvaľovania trestných činov terorizmu alebo z definícií trestných činov uvedených v § 151 ods. 2 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z., ktorých znaky sú vymedzené v zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, avšak v zmysle tohto ustanovenia v jej kompetenciách nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce, neetické či hanlivé tvrdenia a obsahy, ak zároveň nenapĺňajú definíciu „nelegálneho obsahu“ – t. j. ak nenapĺňajú znaky detskej pornografie, extrémistického materiálu, podnecovania ku konaniu alebo schvaľovania konania, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, znaky trestného činu popierania a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskejšti, znaky trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo znaky trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti. Kompetenciou Rady pre mediálne služby tiež nie je posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť tvrdení alebo teórií, ktoré nie sú podložené faktami alebo vedeckými dôkazmi (napr. tzv. „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“), ak tieto tvrdenia súčasne nenapĺňajú vyššie uvedenú definíciu „nelegálneho obsahu“.

Zároveň však podľa § 110 ods. 3 písm. q) zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta obsah článku na webovej stránke **spravy.pravda.sk**, ktorá je súčasťou služby **pravda.sk**, subjekt: **OUR MEDIA SR a.s., Kalinčiakova 33, 831 04 Bratislava 3, Slovenská republika**), ktorý podľa názoru podávateľa môže „spĺňať skutkovú podstatu propagácie fašizmu“.

S ohľadom na predmet podnetu (údajná propagácia fašizmu) Kancelária posudzovala predmetný obsah na základe **§ 151 ods. 2 zákona o mediálnych službách**: „Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu, b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo d) napĺňa znaky trestného činu

popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.“

Kancelária ďalej pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu osobitne vychádzala z ustanovení **§ 422d ods. 1 a ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z.** Trestného zákona („Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti“):

(1) Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto verejne popiera, schvaľuje, spochybňuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny spôsobom, ktorý môže podnecovať násilie alebo nenávisť voči skupine osôb alebo jej členovi, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

Podávateľ namieta článok na obsahovej službe spravy.pravda.sk, uverejnený na službe pravda.sk s nadpisom „Pred 30 rokmi zomrel Erich „Bubbi“ Hartmann. „Čierny diabol Ukrajiny“ drží smutný rekord, ktorý nik neprekoná“. Podávateľ uviedol v podnete aj URL link na konkrétny obsah uverejnený na predmetnej obsahovej službe.

Predmetný článok obsahuje životopisné a faktografické informácie o stíhacom pilotovi Erichovi Hartmannovi prezývaným „Blondavý rytier“ či „Čierny diabol Ukrajiny“, ktorý pôsobil počas 2. svetovej vojny v službách nemeckej Luftwaffe, a ktorý zostrelil 352 lietadiel počas 825 vzdušných súbojov. V článku sa okrem iného uvádza, že po skončení vojny bol zajatý americkou armádou, ktorá ho následne odovzdala do zajateckého tábora v Sovietskom zväze. Hartmann bol obvinený z vojnových zločinov a odsúdený na 25 rokov väzenia. Ďalej je v článku uvedené, že po viac ako desiatich rokoch väzenia bol repatriovaný do západného Nemecka, kde sa stal dôstojníkom západonemeckého letectva. Po jeho smrti ho Rusko plne rehabilitovalo a potvrdilo, že podmienky procesu aj rozsudok samotný bol nezákonný.

Podávateľ namieta obsah predmetného článku z dôvodu, že článok môže spĺňať „skutkovú podstatu propagácie fašizmu“. Daný článok podľa posúdenia Kancelárie neobsahuje informácie a naratívy, ktoré by obsahovali podporu fašistického režimu alebo schvaľovali či ospravedlňovali zločiny režimov potláčajúcich ľudské práva. Predmetný článok má iba faktografickú povahu a informuje o historických udalostiach, resp. udalostiach zo života konkrétneho pilota, bez toho aby obsahoval ich hodnotenie. V článku sa navyše výslovne uvádza aj informácia, že pilot bol obvinený z vojnových zločinov (úmyselného zabíjania civilistov) a bol odsúdený na 25 rokov väzenia. Kancelária v článku nezaznamenala také formulácie, ktoré by potenciálne vykazovali znaky propagácie fašizmu alebo schvaľovania či ospravedlňovania zločinov režimu založeného na fašistickej ideológii.

Na základe výsledkov analýzy Kancelária dospela k názoru, že predmetný obsah nenapĺňa znaky trestného činu schvaľovania alebo ospravedlňovania zločinov režimu založeného na fašistickej ideológii podľa **§ 422d ods. 1 a ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z.** Trestného zákona. Na základe toho sa preto Kancelária domnieva, že predmetný obsah uverejnený na stránke *spravy.pravda.sk* na službe pravda.sk **nesplňa definíčné znaky pre nelegálny obsah** podľa ustanovenia **§ 151 ods. 2 písm. d)** zákona o mediálnych službách.

Kancelária sa preto v zmysle ustanovenia § 152 ods. 6 zákona o mediálnych službách domnieva, že podnet je možné označiť za neopodstatnený.

* * *

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného je Kancelária toho názoru, že predmetný príspevok publikovaný na webovej službe pravda.sk **nenapíňa definičné znaky nelegálneho obsahu podľa ustanovenia § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnet na preverenie preto Kancelária navrhuje na základe **§ 152 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách** posúdiť ako **neopodstatnený.**

Prepis/popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. AO-RPMS/2023/01223)

Pred 30 rokmi zomrel Erich "Bubi" Hartmann. „Čierny diabol Ukrajiny“ drží smutný rekord, ktorý nik neprekoná

Najúspešnejším stíhačom druhej svetovej vojny bol Nemeц Erich "Bubi" Hartmann, ktorý zomrel pred 30 rokmi, 20. septembra 1993, vo veku 71 rokov. Tento stíhací pilot, prezývaný Blondavý rytier či Čierny diabol Ukrajiny, počas druhej svetovej vojny v službách Luftwaffe zostrelil 352 lietadiel nepriateľa počas 825 vzdušných súbojov. Posledný zostrel zaznamenal údajne 8. mája 1945 nad Brnom.

Poznámka: „Embedovaná fotografia zobrazujúca lietadlo Messerschmitt Bf 109G s textom: Stíhacie lietadlo Messerschmitt Bf 109G, na ktorom lietal legendárny nemecký pilot Erich "Bubi" Hartmann.“

Hartmann sa narodil 19. apríla 1922 vo Weissachu pri Stuttgarte. Väčšinu detstva prežil na Ďalekom východe, pretože jeho otec pracoval v Číne ako lekár. Po návrate do Nemecka v roku 1928 sa zapojil do výcvikového programu letov s klzákmi, čo bol program určený najmä pre začínajúcich pilotov Luftwaffe pod záštitou Hitlerjugend.

Poznámka: Embeodované video z obsahovej služby Youtube s názvom: „Aces of the Luftwaffe - Erich Hartmann | WW2 4K Colored Combat Footage (My Colorization)“

Po absolvovaní programu uskutočnil prvý samostatný let v marci 1941. V 20 rokoch bol povýšený do hodnosti poručíka a v septembri 1942 pridelený k stíhacej eskadre Jagdgeschwader 52. Tá bola rozmiestnená v oblasti Kaukazu na východnom fronte a mala k dispozícii lietadlá Messerschmit.

Vysoká odmena za jeho hlavu

Hartmann od začiatku vynikal najmä v taktike vzdušného boja. Prvé sovietske lietadlo, Il-2, zostrelil v novembri 1942 a potom jeho sláva rástla. Sovietske veliteľstvo na jeho hlavu vypísalo vysokú odmenu. V priebehu jediného roku (1944) zaznamenal 172 víťazstiev, čo je rekord, ktorý nikto neprekonal. Hartmann pôsobil až do konca vojny vo funkcii veliteľa skupiny. Počas dopoludnia 8. mája 1945 zostrelilo v súboji nad Brnom svoje 352. lietadlo, vykonávajúc víťaznú akrobaciu. Ešte v ten istý deň sa Hartmannova jednotka po pochode smerom na Strakonice vzdala americkej 90. pešej divízii. Po zajatí odovzdala americká armáda (podľa dohôd z Jalty, ktoré určovali, že majú byť vydaní všetci vojaci priamo bojujúci proti ZSSR) Hartmanna, jeho jednotku s pilotmi aj pozemným personálom do zajateckého tábora v Sovietskom zväze. Toto odovzdanie prebehlo na území Československa pri Písku, kde boli Nemci internovaní v zajateckom tábore. Hartmann bol transportovaný do zajateckého tábora za Ural, ale napriek nátlaku NKVD spoluprácu s ňou neprijal.

Repatriovaný medzi poslednými

Hartmann bol obvinený z vojnových zločinov (presnejšie z úmyselného zabíjania civilistov) a odsúdený na 25 rokov. Najmä na začiatku zajatia bol vystavený mučeniu a pobytom v tmavej samotke. Po viac ako desiatich rokoch strávených v zajatí na Sibíri bol v roku 1955 medzi poslednými zajatcami repatriovaný do západného Nemecka.

Poznámka: Embedované video z obsahovej služby Youtube s názvom: „Erich Hartmann 1922-1993“

Rok po návrate sa stal dôstojníkom západonemeckého letectva. Neskôr velil prvej jednotke vybavenej americkými prúdovými lietadlami Lockheed F-104 Starfighter. Niekoľkokrát sa zúčastnil leteckého výcviku v Spojených štátoch. Do výslužby odišiel na vlastnú žiadosť v septembri 1970 v hodnosti plukovníka. Hartmann zomrel vo veku 71 rokov 20. septembra 1993. Rusko ho plne rehabilitovalo v januári 1997 a potvrdilo tiež, že podmienky procesu aj rozsudok samotný bol nezákonný.